

Pravidla pro vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje

1. Obecný úvod

Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje (dále jen „Seznam“) je zřízen v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 5. ledna 2011 č. 11 o Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 až 2015 (bod 4.2.5.). Jeho hlavním účelem je ochrana, zachování, identifikace, rozvoj a podpora nemateriálního kulturního dědictví na území Olomouckého kraje.

Cílem těchto Pravidel pro vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje (dále jen „Pravidla“) je stanovit proces navrhování a zapisování nemateriálních statků tradiční lidové kultury do Seznamu, provádění periodické kontrolní dokumentace a způsob označování do Seznamu zapsaných nemateriálních statků jako ohrožených nebo zaniklých.

2. Vymezení pojmů

Nemateriálním statkem (souborem nemateriálních statků) tradiční lidové kultury (dále jen „nemateriální statek“ nebo „statek“) se rozumí zkušenosti, znázornění, vyjádření, znalosti, dovednosti, nástroje, předměty, artefakty a kulturní prostory s nimi související, které společenství, skupiny a v některých případech též jednotlivci považují za součást svého nemateriálního kulturního dědictví. Nemateriální kulturní dědictví, předávané z pokolení na pokolení, je společenstvími a skupinami lidí neustále přetvářeno v závislosti na jejich prostředí, na jejich interakci s přírodou a na jejich historii, je znakem jejich identity a kontinuity, podporuje takto úctu ke kulturní rozmanitosti a lidské tvořivosti. Tímto způsobem vymezené nemateriální kulturní dědictví se projevuje mimo jiné v následujících oblastech:

- ústní tradice a vyjádření
- interpretační umění
- společenské zvyklosti, obřady a slavnostní události
- vědomosti a zkušenosti týkající se přírody a vesmíru
- dovedností spojené s tradičními řemesly

Pro účely těchto Pravidel se bere v úvahu pouze nemateriální kulturní dědictví slučitelné s právními normami týkajícími se lidských práv, zásad vzájemné úcty mezi společenstvími, skupinami i jednotlivci a trvale udržitelného rozvoje.

Nositelem statku se rozumí jednatel nebo společenství, které uchovává, přetváří a předává statek dalším generacím a nemá prioritně komerční charakter.

3. Úloha Olomouckého kraje

Rada Olomouckého kraje schvaluje založení Seznamu, schvaluje Pravidla, pověřuje Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci (dále jen „Regionální pracoviště“) vedením Seznamu, jmenuje a odvolává členy Krajské pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu (dále jen „Pracovní skupina“) a schvaluje návrhy doporučené Pracovní skupinou na zápis nemateriálního statku do Seznamu.

4. Úloha Regionálního pracoviště

Funkcí regionálního odborného pracoviště pro tradiční lidovou kulturu a odborného garanta péče o tradiční lidovou kulturu na území Olomouckého kraje je pověřeno Regionální pracoviště.

Regionální pracoviště vede Seznam, vyřizuje agendu spojenou s návrhy a zápisy statků do Seznamu, případně s označením statků za ohrožené či zaniklé (vykonává zejména činnosti správce dat Seznamu, a to jak v listinné, tak i elektronické podobě). Připravuje návrhy pro projednání Pracovní skupiny, zadává odborné posudky posuzovatelům určeným Pracovní skupinou, posuzuje předložené návrhy z hlediska jejich věcné správnosti. Při předkládání návrhů a dalších podkladů Radě Olomouckého kraje spolupracuje s muzei, které jsou zřízovány Olomouckým krajem, s Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje a případně s dalšími jednotlivci či institucemi.

Návrhy na zápis nemateriálního statku do Seznamu se podávají písemnou i elektronickou formou na adresu **Regionálního pracoviště pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci, nám. Republiky 823/5, 779 00 Olomouc**. Zasláné návrhy se nevrací.

5. Úloha Pracovní skupiny

Pracovní skupina hodnotí návrhy na zápis do Seznamu a do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR (dále jen „Seznam ČR“). Navrhuje posuzovatele pro zpracování nezávislých posudků. Posuzuje stav statku, vyjadřuje se k navrženým opatřením, případně dává doporučení k označení statku za ohrožený nebo za zaniklý. Pracovní skupina má nejméně sedm členů.

6. Úloha posuzovatelů pro zápis nemateriálních statků do Seznamu

Posuzovatelé návrhů jsou nezávislí experti, zpravidla etnografové a historici. Na vyžádání zpracovávají písemné posudky, které slouží jako podklad pro jednání Pracovní skupiny. Rozsah a skladbu posudku určuje Pracovní skupina.

7. Náležitosti návrhu na zápis nemateriálních statků do Seznamu

Pro zapsání do Seznamu musí nemateriální statek splňovat tyto podmínky:

- odpovídá definici nemateriálního statku dle bodu 2 těchto Pravidel
- je dosud živý a má i v současnosti svou sociální a kulturní funkci
- je autentický
- je unikátní z hlediska ojedinelosti svědectví, které nese, zejména z pohledu historie, etnologie, kulturní antropologie a jiných příbuzných věd
- je reprezentativní vzhledem k podobným statkům v kraji, případně v České republice, pokud jsou podobné statky rozšířeny po celém jejím území.
- je z hlediska historické, kulturní a sociální identity reprezentativní ve vztahu ke společenstvím nebo jiným nositelům statku

Návrh na zápis statku do Seznamu musí být vyhotoven dle vzoru návrhového a evidenčního listu uvedeného v příloze 1 těchto Pravidel.

8. Postup projednávání návrhů na zápis do Seznamu

Návrhy na zápis do Seznamu přijímá Regionální pracoviště jednou ročně **do 31. května**. Regionální pracoviště posoudí došlé návrhy z hlediska formální a věcné správnosti, v případě nedostatků vyzve navrhovatele k doplnění návrhu. Regionální pracoviště **do 30. června** svolá

zasedání Pracovní skupiny, která se seznámí s návrhy a navrhne posuzovatele pro externí odborné posouzení jednotlivých návrhů. Pracovní skupina **do 30. září** vyhodnotí návrhy a přihlédně k odborným posudkům. Následně doporučí Radě Olomouckého kraje návrh na zápis do Seznamu ke schválení, která rozhodne **do 30. listopadu** příslušného roku. Regionální pracoviště na základě usnesení Rady Olomouckého kraje provede zápis nemateriálního statku do Seznamu, dále tuto skutečnost oznámí nositeli statku a navrhovateli.

9. Zápis do Seznamu ČR

Návrh na zápis nemateriálního statku do Seznamu ČR podává po předcházejícím schválení Radou Olomouckého kraje Regionální pracoviště.

10. Periodická kontrola dokumentace

Regionální pracoviště provede jednou za pět let s členy Pracovní skupiny či schválených expertů u každého nemateriálního statku zapsaného do Seznamu kontrolu s cílem zjistit jeho aktuální stav, zda není ohrožený nebo zaniklý (viz odst. 11 a 12. těchto Pravidel). O nových skutečnostech informuje Pracovní skupinu. Zjištění se zaznamenává do návrhového a evidenčního listu.

11. Označení nemateriálního statku zapsaného do Seznamu jako ohrožený

Zjistí-li Pracovní skupina (dle článku 10) že je nemateriální statek zapsaný do seznamu v ohrožení, doporučí opatření k nápravě zjištěného stavu, případně navrhne označit stav jako ohrožený. Tuto skutečnost zanese Regionální pracoviště do seznamu. Za ohrožený se považuje nemateriální statek:

- jehož nositel nemá žádné pokračovatele
- který se využívá pouze a jen pro komerční účely, jestliže ztrácí svoji původní funkci, formu i obsah.
- jehož autenticita je ohrožena množstvím cizorodých prvků
- který přestal být reprezentativní vzhledem k podobnosti statků, jiným nositelům nebo ve vztahu ke společenstvím

U statku označeného a evidovaného jako ohrožený se provádí periodická kontrola dokumentace jednou za tři roky.

12. Označení nemateriálního statku zapsaného do Seznamu za zaniklý

V případě, že nemateriální statek zapsaný do Seznamu je označen jako ohrožený a nápravná opatření se ukážou jako neúčinná a statek přestane prakticky existovat, doporučí, na podnět Regionálního pracoviště, Pracovní skupina Radě Olomouckého kraje označit statek jako zaniklý. Zároveň jako zaniklý lze označit nemateriální statek, který nebyl veden jako ohrožený, ale kontrolou bylo zjištěno, že zanikl. Po schválení Radou Olomouckého kraje se tato skutečnost zanese do Seznamu; statek se ze seznamu nevyřazuje, pouze se označí jako „zaniklý“.

13. Přechodné ustanovení

Pro rok 2014 se termíny uvedené v článku 8. Těchto Pravidel... Postup projednávání návrhů na zápis do Seznamu stanovují takto:

- 1/ namísto 31. května do 30. června,
- 2/ namísto 30. června do 31. července,
- 3/ namísto 30. září do 31. října,
- 4/ namísto 30. listopadu do 31. prosince.

Návrh složení Pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu

1. odborný pracovník Vlastivědného muzea v Olomouci – vedoucí Regionálního pracoviště
2. člen Rady Olomouckého kraje
3. odborný pracovník Muzea a galerie v Prostějově
4. odborný pracovník Muzea Komenského v Přerově
5. odborný pracovník Vlastivědného muzea Jesenicka
6. odborný pracovník Vlastivědného muzea v Šumperku
7. pracovník Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje

Příloha

Návrhový a evidenční list kulturního statku k zápisu do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje (A až F).

Doložka:

Tato Pravidla pro vedení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje byla schválena Radou Olomouckého kraje dne 29. 5. 2014, usnesení č. UR 41/65/2014.

Příloha

Návrhový a evidenční list kulturního statku k zápisu do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje (A až F).

A. IDENTIFIKACE NAVRHOVANÉHO STATKU

1. Název statku tradiční lidové kultury navrhovaného k zápisu do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje (dále jen Seznam):

Maximálně 200 znaků

2. Periodicita projevu statku:

Maximálně 250 slov

3. Stručný popis statku:¹

Maximálně 500 slov

4. Zeměpisná lokalizace výskytu statku:²

Maximálně 250 slov

¹ Stručný popis statku obsahuje vlastní popis statku, stupeň autenticity, historický přehled vývoje statku, popis jeho funkcí, užití materiály a technologie apod.

² Okres (okresy), obec (obce), část obce.

5. Identifikace nositele statku:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas nositele statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o nositeli statku:³

Nositel statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

a) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název:

Sídlo (adresa):

Identifikační číslo:

Statutární orgán:

Kontaktní telefon:

³ Osobním údajem je ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů myšlena jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Zpracováním osobních údajů pak jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel údajů systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Citlivým údajem je pak takový osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů.

Kontaktní e-mail:

6. Souhlas nositele/nositelů statku s periodickou redokumentací:

Nositel/nositelé statku souhlasí s periodickou redokumentací statku prováděnou, na základě návrhu Pracovní komise, zpravidla jednou za pět let. Svým podpisem se zavazuje/zavazují, že pokud dojde k jakýmkoliv změnám v identifikačních údajích uvedených v bodě 5, neprodleně tuto skutečnost ohlásí Regionálnímu pracovišti.

Datum a podpis:

7. Autor statku, je-li znám:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas autora statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o autorovi statku:⁴

Autor statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

a) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

8. Souhlas autora statku s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění:

Autor statku souhlasí s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění.

Datum a podpis:

⁴ Viz poznámka č. 3.

9. Držitel práv k užití statku, existují-li tato práva:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas držitele práv k užití statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o držiteli práv k užití statku, je-li jím fyzická osoba:⁵

Držitel práv k užití statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

a) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název:

Sídlo (adresa):

Identifikační číslo:

Statutární orgán:

Kontaktní telefon:

Kontaktní e-mail:

⁵ Viz poznámka č. 3.

10. Souhlas držitele práv k užití statku s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění:

Držitel práv k užití statku souhlasí s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění.

Datum a podpis:

11. Časové zařazení statku:

Maximálně 250 slov

12. Taxonomické zařazení statku:

Maximálně 500 slov

13. Objektivní faktory ohrožující statek, pokud existují:

Maximálně 500 slov

14. Záchranná opatření na eliminaci rizik zániku statku, existují-li tato rizika:

Maximálně 1000 slov

15. Prameny, literatura a odkazy na dokumentační materiál, který není přímou přílohou tohoto listu:

Bez omezení

B. ZDŮVODNĚNÍ KANDIDATURY

Hlavní podmínky pro zapsání statku do Seznamu, jejichž plnění musí být popsáno, jsou mimo jiné:

Statek je

- a) *dosud živý a má i v současnosti svou sociální a kulturní funkci a*
- b) *je součástí nehmotného kulturního dědictví tak, jak je definováno v bodě 2 těchto Pravidel*
- c) *je autentický*
- d) *je unikátní z hlediska ojedinělosti svědectví, které statek nese, a to zejména z pohledu historie, etnologie, kulturní antropologie aj. sociálních věd apod. nebo*
- e) *je vysoce reprezentativní vzhledem k podobným statkům v regionu, nebo v celém státě, pokud jsou podobné statky rozšířeny po celém jeho území.*

Dále statek:

- f) *je vysoce reprezentativní ve vztahu ke společenstvím nebo jiným nositelům statku, zejména z hlediska jejich historické, sociální a kulturní identity;*
- g) *je navržen k zápisu na Seznam na základě účasti společenství nebo jiných skupin, popřípadě dotčených osob nebo jiných nositelů daného statku a s jejich svobodným, předběžným a poučeným souhlasem.*

Maximálně 1000 slov

C. SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Statek k zápisu do Seznamu navrhl:

Jméno či název navrhovatele a datum předložení návrhu:

Podpis:

Datum doručení návrhu Regionálnímu pracovišti:

Číslo jednací:

Pořadové číslo návrhu:

Nominaci posoudil z odborného hlediska:

Jméno či název posuzovatele, text a datum zpracování posudku:

Doporučení posuzovatele:

Podpis:

Doporučení Pracovní skupiny k zápisu statku do Seznamu:

Doporučení Krajské pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu:

Datum a podpis předsedy:

Souhlas Rady Olomouckého kraje:

Usnesení Rady Olomouckého kraje se zápisem statku do Seznamu:

Číslo usnesení:

Datum zápisu statku do Seznamu:

Pořadové číslo statku v Seznamu:

--

D. REDOKUMENTACE STATKU

Údaje o periodické redokumentaci statku:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Doporučení Pracovní skupiny s označením statku jako ohrožený:

Datum posledního šetření (redokumentace) statku:

Nález:

Návrh nápravných opatření a datum nejbližší kontroly statku:

Stanovisko rady k označení statku jako ohroženého:

Datum a podpis předsedy:

Datum označení statku v Seznamu jako ohroženého:

Doporučení Pracovní skupiny s výmazem označení statku za ohrožený:

Datum posledního šetření (redokumentace) statku:

Nález:

Stanovisko Pracovní skupiny k výmazu označení statku jako ohrožený:

Návrh dalších nápravných opatření, bude-li jich třeba:

Datum a podpis předsedy

Datum výmazu označení statku v Seznamu jako ohroženého:

Doporučení Pracovní skupiny k označení statku jako zaniklý:

Datum posledního šetření:

Nález:

Doporučení Pracovní skupiny:

Datum a podpis předsedy:

Souhlas Rady Olomouckého s označením statku jako zaniklý:

Usnesení Rady Olomouckého kraje se zápisem statku do Seznamu:

Číslo usnesení:

E. ZMĚNA NOSITELE/NOSITELŮ STATKU, ZMĚNA DRŽITELE PRÁV K UŽITÍ STATKU

Změna nositele statku:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas nového nositele/nových nositelů statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o nositeli statku:⁶

Nositel statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

a) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název:

Sídlo (adresa):

Identifikační číslo:

Statutární orgán:

Kontaktní telefon:

Kontaktní e-mail:

Souhlas nového nositele/nových nositelů statku s periodickou redokumentací:

⁶ Viz poznámka č. 3.

Nositel/nositelé statku souhlasí s periodickou redokumentací statku prováděnou, na základě návrhu Pracovní komise, zpravidla jednou za pět let. Svým podpisem se zavazuje/zavazují, že pokud dojde k jakýmkoliv změnám v identifikačních údajích uvedených v bodě 5, neprodleně tuto skutečnost ohlásí Krajskému úřadu.

Datum a podpis:

Nový držitel práv k užití statku:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas nového držitele práv k užití statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o držiteli práv k užití statku, je-li jím fyzická osoba:⁷

Držitel práv k užití statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

a) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas Krajskému úřadu Olomouckého kraje a Vlastivědnému muzeu v Olomouci jako správcům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název:

⁷ Viz poznámka č. 3.

Sídlo (adresa):

Identifikační číslo:

Statutární orgán:

Kontaktní telefon:

Kontaktní e-mail:

Souhlas nového držitele práv k užití statku s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění:

Držitel práv k užití statku souhlasí s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění.

Datum a podpis:

F. PŘÍLOHY K ČÁSTI A, B a D

Příloha č. 1 – dokumentace statku: podrobný popis, audiovizuální dokumentace, apod. včetně udělení souhlasu se zveřejněním takovýchto textových nebo audiovizuálních materiálů (prohlášení o vlastnictví licence).

Bez omezení rozsahu

Příloha č. 2 – mapa, do níž je zakresleno místo či oblast, kde se statek vyskytuje.

Bez omezení rozsahu

